

„Edinost“
z njo enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbo brez priložene naročnine se uprava
ne odziva.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samesne številke po 6 stotink (3 nč.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V „Edinosti“ je moč!

Oglaš
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom.
Poslana osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Istisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Kaj je s slovensko zavarovalnico?

Od dobro poučene strani — pa ne iz
Ljubljane! — smo prejeli naslednje vrstice,
katere priobčujemo le na izrecno željo od-
ličnega moža, ki nam jih je doposlal, ne da
bi se s tem identificirali z njimi:

Ni davno, ko so se Praški »Narodni
Listy« ostro zagnali proti germanizirajočim ten-
dencijam dalmatinske družbe za hotele, ka-
tera je pod pokroviteljstvom predsedništva
grofa Jana Harracha. Kaže, da je bila na svo-
jem mestu ta graja, kajti jako verjetno je,
da grof Harrach sam niti ne slutiti, da bi to
podjetje, kateremu je on na čelu, moglo
imeti take tendencije. Če pa je to oči-
tanje primerno nasproti staremu češkemu pa-
trijotu, ne slutite nič hudega, bilo bi
z druge strani pač umestno, da bi se bili isti
»Narodni Listy« potegnili za drugo podjetje,
katero je takisto pod pokroviteljstvom in pred-
sedništvom grofa Harracha; kajti tej drugi
družbi so z veliko krivico in predrznostjo
očitali, da je židovska družba. Mi
mislimo tukaj na nečuvno ščuvanje
»Slovenca« proti zavarovalni banki »Slaviji«.
Napadi »Slovenčev« pa niso merili ne na
zavod »Slavija«, še manj pa na njega načelnika,
grofa Harracha, temveč jedino le na general-
nega zastopnika banke »Slavije« gosp. Ivana
Hribarja. To pa, da je »Slovenec«, samo da
bi škodoval Hribarju, napadel na nekvalifikovan
način češko zavarovalno podjetje samo in se
s tem posredno dotaknil tudi grofa Harracha,
— tako početje je vendar zaslužil, da bi se
bilo ostro zavrnilo od češke strani.

»Narodni Listy« pa so, jednako drugim
češkim listom, molčali na to z ozirom na Slo-
vence. To poštovanje pa nikakor ni bilo na
mestu. »Slavija« deluje med Slovenci z dru-
gimi neslovenskimi tekmujočimi zavarovalni-
cami kakor »par inter pares«, jednaka med
jednakimi, in prednost jej morejo dati Slo-
vence le tedaj, ako jim v svojem poslovanju
daje vsaj take dobičke, kakor drugi tekmo-
valni zavodi. Opravičena zahteva slovenske
solidarnosti ne seza dalje. Dalje ni »Slavija«
gospoda Ivana Hribarja radi tega na-
mestila kakor svojega generalnega zastopnika
v Ljubljani, ker je svobodomiseln politik,
temveč radi tega, ker je bil za one
dobe v tem poslu tako kvalifi-
kovan, kakor težko kdo drugi.
Banka pa g. Hribar utegneta s svojim dogo-
vorom biti zadovoljna, kljub veliki

divergenciji političskih nazo-
rov predsednika »Slavije«, grofa
J. Harracha, in pa glavnega za-
stopnika »Slavije«, gospoda Hri-
barja. Ta poslednji, kakor glavni zastop-
nik banke, pač ni škodoval stranki »Sloven-
čev«; napadi »Slovenčev« na »Slavijo« so
bili torej popolnoma neosnovani in trebalo bi
bilo torej postaviti se jim odločno v bran.
Taka zavrnitev je toliko nujnejša, ker so taki
naskoki najboljši pomoček za slovanske vrage,
da zavirajo še mlado misel slo-
vanske solidarnosti in jo mo-
rejo celo zadušiti!

Kar so opustili ob oni priliki, naj po-
pravimo danes. »Slovenec« je za one dobe
delal propagando za osnovanje posebne slo-
vanske zavarovalnice. Taka na-
mera ima gotovo svoje pravo, in celo krogi,
ki se potegajo za »Slavijo«, ne morejo temu
ničesar prigovarjati. No, kaj pa se je zgodilo
v resnici? — »Slovenec«, kakor kaže, je do
cela pozabil na svojo dotično agitacijo; čas
bi bil torej javno povprašati »Slovenca« za
pojasnilo: kaj je s propagovano osnovo
lastne slovenske zavarovalnice?!

Jednakopravnost na sodiščih.

Poslanci dr. Ploj in tovariši so v seji
zbornice poslancev dne 7. t. m. stavili na-
stopno interpelacijo na ministra za pravo-
sodje:

C. kr. okrajno sodišče v Celovcu se je
nedavno temu, v kazenski stvari proti tajniku
Rozmanu radi kolportaje, branilo, da bi po
obtožbeni v slovenskem jeziku podane iz-
povedbe tudi v tem jeziku protokoliralo,
v tem jeziku razglasilo razsodbo in jo izdalo
pismeno. Više deželno sodišče v Gradcu, po-
zvano v to potem pritožbe, je izdalo pritoži-
telju odlok: »da nima ničesar ukreniti v
stvari«.

Po tej odločbi, ki preko konkretnega
slučaja dobiva načelno, splošno pomembnost
— ker se ista ne kaže kakor produkt posa-
mičnega, marveč pravaega umevanja, močno
razširjenega ravno v sodnih okrajih Koroške
in Spodnje Štajerske — je Slovincem pra-
vica, da na svojih pridedovanih tleh smejo
pred državnimi oblastmi govoriti v svojem
materinem jeziku in dobivati od istih odlok
v enakem jeziku, jednostavno zanikana za

slučaj, da je stranka slučajno večša nemškemu
jeziku.

V tem postopanju okrajnega sodišča v
Celovcu je eklatantno kršenje po državnih
temeljnih zakonih zajamčene enakopravnosti,
kakor tudi neupoštevanje pozitivnih pred-
pisov kazenskosoednega reda, a v odloku vi-
šega deželnega sodišča v Gradcu, v katerem
pravi isto, da nima ničesar odločiti v stvari,
je kričeče odrekanje prava.

V §§ 163 in 198 k. s. r. je za kazen-
sko postopanje jezikovno vprašanje urejeno
na način, ki izključuje vsaki dvom, ko
je določeno, da je izpovedbe zasliš-
šanca v vsakem slučaju zapisati v
tistem jeziku, v katerem so bile podane. Celó
tedaj, ako to ni sodni jezik in treba rabiti
tolmača, je izpovedbo zapisati v tistem je-
ziku, katerega se je posluževal zaslišanec. Ti
predpisi, izdani za predpreiskavo, veljajo tudi
za glavno razpravo, ko je, po § 271 kaz.
sod. reda, na predlog stranke, posamična
mesta celó od besede do besede vsprejeti v
zapisnik, a to se more zgoditi vendar le tako,
da se protokolira v istem jeziku, v katerem
je bila podana izpovedba.

Podobni slučaji, kakor je uvodoma ome-
njeni, se, žal, na sodiščih po Koroškem do-
gajajo dan na dan in na sodiščih po Spodnjem
Štajerskem jako pogosto. Na sodnih dvorih
in okrajnih sodiščih po Koroškem in Spo-
dnjem Štajerskem greše zopet in zopet proti
navedenim predpisom kazenskosoednega reda,
toliko v predpoizvedovanjih, kolikor v pred-
preiskavah. Pritožbe so neštevilne, ki so bile
radi tega uložene, toliko na višem deželnem
sodišču, kolikor na ministerstvu za pravo-
sodje, a žal, brez vspeha. Saj je dovolj na-
zadnjaških ljudij, ki menijo, da je združljivo
z juristiško reputacijo njihovo, ako to ne-
upoštevanje državnih temeljnih zakonov od l.
1867, kazenskosoednega reda od leta 1873,
ter naredbe ministerstva za pravosodje od 18.
aprila 1882 št. 20531 ex 1881, ki uravnava
vprašanje rabe v deželi navadnih jezikov za
sodno okrožje Celjsko in za slovenske in je-
zikovno mešane sodne okraje na Koroškem,
opravičujejo s sklicevanjem na ministerijalno
naredbo od leta 1862, ko je ta naredba, ta-
krat, pred 40 leti, zahtevala rabo sloven-
skega jezika le v toliki meri, kolikor je
možno (nach Thunlichkeit). Da so bili pa
pozneje ustvarjeni zakoni, ki to obvezno
predpisujejo, to se, kakor je videti, name-
noma prezira na mnogih straneh; kajti ni

lahko možno domnevati si, da tozadevna,
povsem jasno glaseča se določila zakona ne
bi bila poznana posamičnim sodnikom. Pač
ne treba nobenega dokaza za to, da je rod
sodnikov, ki naj v sedanjem času sodi Slo-
vincem, imel v 40 letih, od obstanka prej
navedenih zakonov sem, časa dovolj, da bi se
naučil jezika naroda, v katerem vrši svojo
službo; istotako ne treba dokaza za trditev,
da svoje obveze, dane pod prisego, da bo
jednako pravo sodil vsakomur, ne spolnjuje
tisti sodnik, ki se ukljub mnogoletnemu bi-
vanju v kakem slovenskem okraju ni potru-
dil v to, da bi se popolnoma priučil jeziku
prebivalstva in ki — v zasmeh ustmenosti
novega postopanja — razpravlja s pomočjo
svojega pisarja, ali svojega uradnega sluga
kakor tolmača.

Ker se vse pritožbe, podane v posamič-
nih slučajih, bile brezvspešne, stavljamo do
njegove ekscelence, g. ministra za pravosodje
vprašanje:

1) Je-li njegova ekscelence pri volji pre-
iskati slučaj Rozmanov in izreči zaslužno
grajo toliko okrajnemu sodišču v Celovcu,
kolikor višemu deželnemu sodišču v Gradcu?

2) Vsem sodnikom na Spodnjem Šta-
jerskem in v slovenskih delih Koroške na-
znaniti, oziroma spomniti jih na način, ki bo
izključal vsaki dvom, na to, da v teh krajih
ima vsakdo nedotakljivo pravico, da se pred
vsako državno oblastjo, v ustmenem in pi-
smenem občevarju, poslužuje slovenskega je-
zika, ne gledé na to, ali je večš nemškemu
jeziku ali ne?

3) Nadalje spomniti omenjene sodnike
na to, da v označenem obsežju vsaki sodni
uradnik postopa protizakonito, ako v slo-
venskem jeziku podanih izpovedeb ne be-
leži v protokol v tem, ampak v kakem dru-
gem jeziku?

4) Ali hoče njegova ekscelence v vseh
onih slučajih, v katerih bi se pokazalo, da
ima nespoštovanje slovenskega jezika svoj
vzrok v tem, da dotični uradnik ni večš
temu jeziku, na strog odgovor poklicati vse
one, ki so povodom kompetence, proti svo-
jemu boljemu spoznanju, torej ne odgovarjajo
dejstvom, petentom potrdili poznavanje slo-
venskega jezika, zaveli ministra za pravo-
sodje ter dosegli imenovanje uradnika, z ozi-
rom na pomanjkanje jezikovne kvalifikacije
nesposobnega za svojo službo?

Ko sta se že ogreli ter se pomenili
marsikaj, je župnik vzdihnil potihoma, drže
malo Klarico na kolenih.

»Drugo pa si prihraniva za jutri, Ma-
rijeta. Ta revica mi je zaspala. Pripravi po-
stelj ter jo položi — pa tudi ti sama pojdi
počivat. Nocoj bosta spali s Klarico v moji
postelji«.

»A kje pa ti, bratč?«

»V postranski sobici; ne bodi v skrbeh
zastran mene. Tu je prijetno toplo; nekoliko
še posedim ter se pripravim za jutrajšjo
propoved«.

Po teh besedah je vzel debelo knjigo,
sel k mizi ter jel čitati.

Klarica je že spala, tudi Marijeta je
kmalu zaspala. Saj sta prišli danes skoro
štiri milje daleč.

Župnik je prevrnil še nekoliko listov, na
to je privil svetilnico, del roke na mizo, po-
ložil na nje glavo ter zaspal.

A vendar je dejal, da pojde v postran-
sko sobico.

Kajpada, v župnišču je bila postranska
sobica, toda tega vendar ne boste zahtevali,
da bi revež šel v to čumnato brez oken in
vrat, odkoder se je skozi strop videlo nebo!

Z glavo, naslonjeno na roki, je spal ka-

PODLISTEK.

Na razpotju življenja.

Vaška slika; češki načrtal J. L. Hrdina; posl. Podravski.
Ženska, ki je doslej tajila solze, se je
razjokala glasno.

»Kaj je materi, Klarica?« je vprašal
župnik dekle, božaje jo po mrzlem licu.

»Ker so nam oče umrli!« je odvrnila
dekle in, videča mater v solzah, se tudi
razjokala sama.

»Oče? — Vaeclav ti je umrl, Marijeta?«
Marijeta je pokimala z glavo.

»Kedaj?«

»Po leti. Borovec ga je ubil v gozdu.
Saj je to vendar stalo v časniku«.

»Časniki mi vse leto ne prihajajo v roke.
A kaj je bilo dalje?«

»Delala sem v grajščini kakor nekdanj.
Toda pred jednim tednom so me odslovili od
dela. Šli sve z deklico iskat tebe, toda ondi,
kjer si bil poprej, so nama rekli, da si se
preselil za župnika v Kamenico. Prihajam te
prosit, dragi brat, ne za miloščino — mar-
več za prijazen nasvet, kaj naj počnem sedaj,
česa naj se poprimem, kam naj se obrnem?
Zapuščeni svi ter nimavi na svetu nikogar,
razum tebe. Svetuj nama!«

In blede, shujšano lice so zopet polile
solze.

Župnik se je zamislil.

»Nu, samo ne jokajta, saj še ni tako
slabo. Ne primerjajta svojega življenja z onim
bogatinov, marveč z življenjem onih, katerim
se še hušje godi, nego vama, in pomirita se.
Samo ne jokajta, jaz vaju ne zapodim. Osta-
neta tukaj in basta! Imam sicer le »cesarsko«
župnijo, toda — saj bi mi Bog dal drugo,
ako bi razvidel, da bi na tej ne mogel ži-
veti. Skrbel bom za te kakor brat, a za te,
Klarica, kakor oče. Pojdi sèm k meni — ti
še ne poznaš strica?! Ti ne veš, da sem tvoj
stric. — Pojdi sèm, tako. Razveži si ta robec
ter obriši si oči«.

»Koliko let je je?«

Marijeta mu je odvrnila, da je bo po-
mladi sedem let.

»Ali si že hodila v šolo?«

Hodila da je v oni vasi, kjer sta bivali
poprej, toda le malo časa.

»Nu, tukaj imamo tudi šolo. Jutri za-
rano — ne, v ponedeljek, ko si nekoliko po-
čiješ — te sprovedem k gospodu učitelju.
Imaš-li knjige?«

»Nimam«.

»Pa ti jih kupim. Imaš-li toplo obleko

za zimo? Nimaš je. Pa ti kupim tudi obleko.
Vse ti kupim. A ti, Marijeta, prosim te, da
mi ne jočeš več. Kdor se joče radi roke,
zgubi tudi oči. Ostaneš pri meni ter boš
oskrbovala kuretnino, kravico in —«

»A kaj bo delala dekla?«

»Dekla? Kaka dekla? — Nimam
nobene!«

»Kdo ti pa je do sedaj oskrboval ku-
retnino in —«

»Jaz namreč kuretnino še le kupim, isto-
tako tudi kravico — da boš imela opravka.
— Marijeta, zdi se mi, da je tu nekoliko
hladno. Evo tukaj so drva, pa napravi ogenj
v peči. Sinoči sem zakuril, toda peč je brz-
kone že mrzla«.

Marijeta je ubogala ter odprla vrata
peči. — Bilo je sicer ondi pepela, toda ne
od sinoči. Marijeta je poznala to. Bog zna,
kedaj se je tu zadnjič kurilo? Nemara pred
pol letom — nemara še preje.

»Ali pa sta že večerjali, sestra? — Kdo
bi se bil vaju nadejal, a to še po noči? Bil
bi vama kaj pripravil, toda slučajno mi ni
nič ostalo od večerje«.

Revež! Tega je ni povedal, da je imel
za večerjo le nekoliko pogrete juhe od obeda
ter košček kruha.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 13. maja 1901.

O položaju. »Politiki« brzojavljajo z Dunaja, da je mogel g. Körber, ki se je v ta namen podal v Budimpešto, nekoliko nadobudneje poročati cesarju o položaju. Iz zadnjih poročil po listih je res posneti v prvo to, da se je v češkem klubu doseglo popolno sporazumljenje glede predloge o vodnih cestah, in v drugo to, da se tudi tozadavna pogajanja med Čehi in Nemci vrše jako zanimivo, mirno in stvarno. Na obeh straneh da je vidno prizadevanje, da bi se v juniju razšli z dobro nado na jesensko zasedanje. Vederemo. Nekam čudno pa že zvane ti glasovi miru in sprave na ušesa, ki so bila do sedaj vajena čuti le bojne klice. Morda pa ostra beseda nadvojvode Frana Ferdinanda ni ostala brez utisa na gotove nemške kroge!

V Kolinu je govoril včeraj poslanec dr. Foß, ki, kakor znano, tu pa tam rad malo frondira proti svojim tovarišem. No, včeraj se je izogibal agresivnosti in se je omejal le na to, da je povdarjal tehnične težave, ki jih bo premagati o gradnji kanalov. A ker bodo morale tudi dežele pripevati za gradnjo, je dr. Foß zahteval, naj bi izvedenje zgradb ne ostalo v rokah vlade, ampak naj bi se isto poverilo avtonomnim oblastim. Shod je izrekel češkemu klubu popolno zaupanje.

Potovanje cesarjevo v Prago. Poročila in zatrdila menjajo vsaki dan. Zadnje vesti trde zopet, da je potovanje cesarjevo na Češko gotova stvar. Le gledé nemškega mesta, katero obišče cesar, vlada še negotovost. Potovanje da se bo vršilo baje sredi prihodnjega meseca.

Italijani iz Tirola in Slovani! Mi smo pokazali in dokazali že o raznih prilikah, kolika je razlika v političnih načelih med Italijani Tirola in onimi iz Primorja. Narodni, politični in gospodarski program tirolskih Italijanov postavlja le-te na stran avstrijskih Slovanov. Kakošen pa je program naših primorskih Italijanov, to vemo predobro mi vsi. Kakor se voda ne more družiti z ognjem, tako ni možno spraviti v skladje stališča naših Italijanov s stališčem onih v Tirolu. Moč krvnega sorodstva, nacionalne ideje, sili sicer tirolske Italijane, da sede z našimi v jedni parlamentarni skupini, ali narava stvari sili na dan elementarno močjo in vsako toliko, se pojavlja vsa divergenca načelnega naziranja obojestranskih Italijanov.

Takov znamenit pojav nam je beležiti zopet danes.

Italijanski poslanec iz Tirola, dr. Conci, je imel te dni pogovor z nekim urednikom dunajskega »Deutsches Volksblatt«. Njegove menenja o položaju v avstrijskem parlamentu nas ne zanima toliko, ker je tako, kakor vsakega resnega politika, ki jasno motri naše politično življenje. Zanimata pa nas posebno dva odstavka njegovih izjav; in sicer prvič ta, da se je dr. Conci postavil na stališče narodne enakopravnosti, katera jedina da bi zamogla rešiti zamotane avstrijske odnose, posebnost pa češko-nemški spor. Drugi za nas velezanimivi odstavek njegovega razgovora je sledeči: »Položaj na Tridentinskem, je dejal dr. Conci, je različen od položaja jadranskih po-

kor na mehki blazini ter sanjal o tako krasnih rečeh kakor malokateri knez v sijajni palači, dokler ga ni Marijeta v jutro zbudila.

»Ti si spal na mizi?« se je čudila.

»Samo za trenutek sem naslonil glavo na roki in trdno zaspal. Kar roki sta mi otrpnili!«

Na to jej je pokazal kuhinjo, kjer si je doslej sam kuhil in malo jedilno shrambo; povedal jej je, kam pošilja po mleko za zajutrek ter odšel v cerkev. Po maši je odšel naravnost k mizarju ter mu naročil, naj priinese na večer v župnišče še jedno postelj. Ko se je blizal župnišča, pritekla mu je mala Klarica boječe naproti. Ko je bil odšel, je ona še spala kakor o polnoči. Še le o dnevni svetlobi je videl, kako zala je ta deklica. Lasee je imela nežne kakor povsemo, oči kakor dve plavici, lice, pa polni in rudeči. Nasmehnil se jej je prijazno, prijel jo za roko ter jo izpraševal, kako je spala, kaj se jej je sanjalo in da-li hoče ostati tu?

Klarica je pritrdila.

Tudi oni psiček, ki je sinoči tako razsajal, ko je videl gospodarjevo prijaznost do deklice, se jej je jel dobrikati.

(Pride še.)

krajin. Tridentinska skupina (v italijanskem klubu) simpatizira bolj s slovanskimi, primorska skupina pa bolj z nemškimi poslanci. Znano je, da sta v italijanskem klubu dve struji, nasprotni si v verskem pogledu: liberalna in klerikalna. Iz tega kratkega odstavka pa je razvidno, da ste v tem klubu, vključno s istorodnostjo poslancev, tudi dve struji, nasprotujoči si po stališču nasproti narodnemu vprašanju, torej ravno v kardinalni točki, na kateri sloni pravzaprav italijanski klub! Ali znamenito je, da se difference med tema dvema strujama ne omejaajo le na narodno vprašanje, ampak se raztezajo tudi na gospodarski program, ker imajo tridentinski poslanci povsem druge gospodarske interese, nego primorski. Jedina točka torej, ki jih spaja, je ista narodnost in ne — narodno vprašanje!! Laški poslanci so se sicer dozdevno združili v to, da bi v skupnem klubu branili narodne interese, ali ravno ta točka, ki bi jih morala spajati, jih v resnici najbolj ločuje. Tridentinski Lahi stremijo po enakopravnosti, primorski pa po nadvladbi jedne narodnosti nad drugo.

Ob drugačnih razmerah bi bilo morda, vzljeli difference v položaju tirolskih in primorskih Italijanov, vendar možna kooperacija, to je: da bi se tirolski Italijani borili za enakopravnost, primorski pa za nadvladbo. Ali kakor so že narodne razmere v Avstriji, ko Slovani sestavljajo veliko večino prebivalstva, morejo Italijani, kakor neznatna manjšina, le v dobrem razmerju do Slovanov braniti svojo narodnost. Zato ni drugače mogoče, nego da so načelne difference med njimi pojavljajo bolj in bolj.

Ob obstoječih narodnih razmerah stoji stvari tako le: ako hočejo Tridentinci doseči svoj cilj, morajo primorski Lahi žrtvovati svoja stremjenja; in nasprotno: ako hočejo ti poslednji doseči svoj cilj, svojo hegemonijo, morajo pa tirolski Italijani ne le žrtvovati svoja stremjenja, temveč tudi svojo narodno ekzistenco spraviti v nevarnost!

V našem parlamentu ste dve nasprotni si struji; slovanska, ki se bori za enakopravnost, in nemška, ki se bori za nadvladbo. Ako hočejo tridentinski Italijani uresničiti svoje težnje po enakopravnosti, se morajo pridružiti Slovanom; ako pa hočejo primorski Italijani uresničiti svoje težnje po nadvladbi, pridružiti se morajo nemški struji! Dokler v laškem klubu na Dunaju obstojiti ti dve različni težnji, je torej popolnoma nezmislno, da sede tridentinski in primorski laški poslanci v skupnem klubu. Italijanski poslanci se sami zavedajo svojega položaja, kar je priznal tudi dr. Conci in ki se kaže v izjavi, da Tridentinci simpatizirajo s slovanskimi poslanci, primorski Lah pa z nemškimi poslanci. Ako tridentinski poslanci hočejo rešiti italijansko narodnost v svoji domovini, se morajo popolnoma ločiti od svojih primorskih rojakov (kar morejo storiti tem lagljim sreem, ker primorski Italijani imajo itak vsega dovolj v narodnem pogledu) ter prestopiti s svojim klubom v vrste bori-teljev za narodno enakopravnost, t. j. med slovanske stranke!

Izjava nadvojvode Ferdinanda in sv. Stolice. Praška »Politik« je prinesla vest, da je papežev nuncij, nadškof Taliani, doposlal nadvojvodi Franu Ferdinanda pismo, v katerem mu je v imenu papeževem častital na vsprejetju protektorata nad katoliškim šolstvom. Te dni pa je vrhni dvornik nadvojvode Fran Ferdinanda, grof Nostitz, prišel na papeževo nunciaturu in je nunciju sporočil zahvalo nadvojvode na izraženi čestitki.

Dogodki na Kitajskem. Kitajski pooblaščenici so že obveščeni, da skupna svota, ki jo zahtevajo zvezne vlasti, znaša 450 taelov. Poslaniki pojasnjujejo kitajski vladi, da v tem znesku ni obsežena le vojna odškodnina, ampak vsi stroški, tako tudi odškodnina, ki jo zahtevajo zasebniki.

Nekateri kitajski uradniki da priporočajo vladi, naj bi najela 4 odstotno posojilo, katero bi bilo vrniti v 50 letih; drugi menijo zopet, da bo Kitaj tudi brez posebnega posojila mogel v petih letih poplačati to svoto.

Naša vlada baje zahteva od delegacij 4 milijone kron za izdatke v Kitaju. Na zemljišču, ki si ga je Avstro-Ogerska prisvojila blizu Tienčina, hočejo še v tem letu sezidati konzulat. Poleg tega bo delegacijam dovoliti ustanovo konzulata v Čifu. Na to mesto pride tam naseljeni baron Babo.

Tržaške vesti.

Naročnikom. Z ozirom na to, da je mnogo gg. naročnikov zaostalo z naročnino in da so pri mnogih pozivi in opomini brezuspešni in ker imamo z izdajanjem lista tako ogromne troške, ki pa brezpotrebno še naraščajo le vsled zanikernosti naročnikov, smo sklenili, da bomo odslej list pošiljali le točnim in rednim plačevalcem. V interesu uprave se bo list odslej ustavljal deseti dan potem, ko je naročnina potekla.

To na znanje vsem, da ne bo pozneje nepotrebnih pritožb v tem pogledu.

Uprava »Ediuosti«.

Hrvatski gostje so dospeli sinoči v Trst, a ne z vlakom, kakor je bilo določeno, ampak peš z Opčin doli. Na kolodvoru jih je čakalo mnogo našega ljudstva. Goste je vsprejel in pozdravil gospod prof. Mandić. Po 7. uri so prišli na veselico v Barkovljah, kjer so bili prisrčno pordravljeni, kakor omenjamo na drugem mestu.

Nocoj je prijateljski sestanek v gostilni »Abbondanza« ulice Torrente.

Budalo je našlo tekmece. Čitatelji nadejamo se, da niste še pozabili na tistega starega dobrega znanca našega, ki opravlja imenitni posel informatorja »Grazer Tagespost« o tržaških in primorskih stvareh. Zadnje čase je nekam utihnil; zato tudi nismo imeli prilike, da bi se bavili z njim. No, vsejedno se nadejamo, da se ga čitatelji še spominjajo, po noticah, s katerimi smo že mnogokrat odbijali njegove — budalosti. Bedastoča njegovih »poročil« je včasih res tako kolosalna, da ne vemo, kaj bi na njih obudovali bolj: ali ignoranco ali pa aroganco?! Laži, ki jih poroča, so včasih tako debele, da jih zmore le mož, ki združuje v sebi obe ravni kar imenovani lastnosti.

Poročilom tržaškega dopisnika v »Grazer Tagespost« smo torej po vsej pravici in ob vsaki priliki pripoznali rekord v nevednosti in drznosti in smo menili, da je to celokupna brez konkurence. Motili smo se. Sedaj smo spoznali konkurenta tržaškemu budalu. Volje, da bi tega poslednjega prekosil v »informiranju« nemškega občinstva o tržaških stvareh, sicer ne manjka temu novemu znanecu našemu, ali nevarno vendar ni, ker je to vijo-lica, ki dehti na skritem parobku daleč proč od ceste javnosti, tako, da je le redek oni, ki ve za nje ekzistenco. To opravičuje tudi nas, da nismo znali o njem, ki dela konkurenco tržaškemu budalu v graški »Tagespost«.

Nepoznan prijatelj je bil toliko dodroten, da nas je seznanil z njim, poslavši nam »nemške glasove iz Kranjske, Trsta in Primorja«, ali, kakor se glasi v originalu: »Deutsche Stimmen aus Krain, Triest und Küstenland«.

Čujte torej, kako zvone ti nemški glasovi! Za točno reprodukcijo jamčimo. Torej čujte:

»Sedaj so se Slovenci tudi v Trstu ugnezдили. Nasproti vojašnici so nakupili kompleks italijanskega deželne- ga poslanca in občinskega svetovaleca Veneziana, ki kakor znano, pripadajo besnelejšim Italijanom po plemenu, kjer naj prej ali slej nastane »Narodni dom«. Notri sredi mesta se torej postavi ta narodna trdnjava, v najbližji bližini kolodvora, da bo dohajajočim tujcem nekako sporočala svojo slovansko dobrodošlico. To bo bistveno povpeševalo italijansko čistost mesta tržaškega. To je najnovejši uspeh progressove stranke, ki pa dobiva posebno posvečenje s tem, ker je italijanski Žid Venezian na toličen način igral glavno ulogo na tej prodaji. Nemški Tržičani, ki morejo vsakako opravičeneje zahtevati svojo »nemško hišo«, pa niso še dospeli tako daleč. Ta najnovejši udarec Slovencev bodi v novo vspodbudilo, da bi se vsi Nemci bolj nego so doslej blizali ideji zgradbe »nemške hiše«. Ko je šlo za nabiranje prispევkov za Verdijev spomenik, se je našlo mnogo Nemcev, ki so darovali znamenito visoke zneske brez ozira na to, da gre tu vendar-le za politično iztikanje pod ugodnim varnim plaščem. Ali doživimo kedaj, da bo na vseh nemških družabnih krogih Trsta opazati narodni čut? Ali bi hotel kdo tem ljudem trgtati z glave njihove schlafmütze? (Tu smo pustili besedo izvirnika, ker je schlafmütze nemška specijaliteta po besedi, predmetu in pojmu).

Imate-li zadosti cenjeni čitatelji? Mi — da! Prava sreča je, da je mož razmerno hitro nehal »zvorniti«, sicer ne vemo, kaj bi se nam pripetilo. Saj nam je itak že sapo jemalo!

Prosimo Vas, ali ni da morajo vskipeti kvišku vse nemške schlafmütze, ko čujejo, da so se Slovenci baš sedaj, v tem trenutku ugnezдили v Trstu in kupili hišo od voditelja progressove stranke — ki je s tem povpešila italijansko čistost mesta — dočim imajo Nemci veliko večje pravice v Trstu?! In pa ubogi Venezian! Nismo mu ravno prijazni, in malo vzroka imamo, da bi ga pardonirali, ali tega mu vendar nismo privoščili, da ga bodo odslej vse nemške »schlafmütze« smatrale za graditelja slovenskega »Narodnega doma« v Trstu! Ne, ne, Nemci nimajo samo velikih, staroznanih »schlafmütze«, ampak tudi jako velike in zdrave želodece, ako srečno prebavljajo tudi take bedastoče.

Budalo v »Grazer Tagespost« — našlo si vrednega tekmece!

Aroganca magistratnih organov. Minole sobote je prišel v čevljarsko delavnico g. Josipa Erbusa na stari mitnici magistratni sluga Košuta od sv. Ane. Čeravno zna Košuta slovenski, je vendar-le po italijanski vprašal mojstra o neki zasebni stvari. Erbus mu je na to odgovoril slovenski ter izjavil, da on ne zna italijanski in naj ga vpraša slovenski, ako hoče kaj izvedeti. Magistratovec Košuta je na ta odgovor odskočil, kakor bi ga bil pičil gad in postal ves zelen od jeze. Obrnil se je na to ter je odhajaje, med vratmi, kar sikal strupene pene rekoč:

»Mi šo ščavo, ma no vojo parlar, qua še parla talijan«. (Jaz znam slovenski, ali nočem govoriti, tukaj se govori laški.) »Jaz govorim svoj materini slovenski jezik, odgovoril mu je mojster in ne dovolim, da bi me v moji delavnici zasramoval občinski sluga, katerega moramo plačevati mi davkoplačevalci in le glejte, da se kmalu poberete, od kjer ste prišli«. Surovi sluga si seveda ni dal dvakrat ukazati in je kmalu izginil na ulico. Takim agentom laške »kulture« bi moral tako posvetiti vsakdo in kmalu bi videli, kako kmalo bi ti prepotentni puhloglaveci postali pohlevni.

Ravnopravnost na naših e. kr. uradih. Pod tem naslovom smo bili dne 7. t. m. priobčili dopis, v katerem je dopisnik kritiziral postopanje nekega e. kr. poštnega uradnika v slobodni luki, ki je kakor je bilo omenjeno v tem dopisu, hrvatske narodnosti. Iz drugega vira doznajemo o tem dogodku sledeče podatke: Stranka, ki je zahtevala slovensko tiskovino, je govorila italijanski. Uradnika ni ozlovoljilo zahtevanje slovenske tiskovine, temveč je brzkone hotel opomniti stranko, da bi bilo pač umestno, ako bi stranka, ki zahteva slovenske tiskovine, tudi govorila z uradnikom v svojem jeziku. Zastrjuje se nam tudi, da je dotični g. uradnik vse drugo prej, nego nasproten naši narodnosti.

Bazar na korist družbi sv. Cirila in Metoda včeraj v Barkovljah je vspel najlepše. Občinstvo je prišlo toliko, da je napolnilo vrtno dvorano in vrt sam. To je bilo življenje in vrvenje! Promet na »narodni poti« je bil tolik, da so imele kaj opraviti naše dražestne poštarice. Trgovina je bila tako živahna, kakor da svet še ni nikdar kaj čul o kaki gospodarski krizi. Tudi onih, ki so lovili »ribe«, je bilo vse polno; pa nič se niso jezili, tudi če so mesto ribe ujeli košček salama in sira. Možki in mešani zbor »Adrije« sta pevala navdušeno, kakor da sta se svojo pesmijo hotela apelirati na slovenska srca: pomagajte družbi sv. Cirila in Metoda. Vsporedno z vrljo »Adrije« je vojaška godba skrbela za izbornu zabavo. Ni se štedila in rada je svirala, kar naše ljudstvo najraje čuje. Po 7. uri so došli mili hrvatski gostje. Občinstvo jim je prirejalo viharne ovacije. Čim so poseli okoli miz, se je hitro improviziral velik zbor sredi vrta, ki je zapel — naše geslo, naš program, lepi zbor: »Slovenci in Hrvat«. Potem so se odzvali gostje se svojo pesmijo in tako se je vrstila pesem za pesmijo iz resnično »bratskog zagrljaja«. Goste je pozdravil g. urednik A. Jakič v krasnih navdušenih besedah, a odzval se je v imenu gostov g. prof. Karlo Matica. Obema govoroma so sledile ponovno ovacije in manifestacije bratimske ljubezni med Slovenci in Hrvati.

Zabava je trajala pozno v noč in je vspela — kakor rečeno — najlepše. Besedo o finančnejšem vspehu in o zanimivejših podrobnostih moramo že prepustiti vrlim prirediteljicam, ki so si s to prireditvijo k tolikim zaslugam pridobile še eno našo plemenito šolski družbi na korist.

Občni zbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu. (Dolge.) Tajnično poročilo nadaljuje: Vodstvo zavoda je tudi letos poslalo

vsem slovenskim občinskim uradom prošnje za podporo, a žal, da so občine, ki so se odzvale naši prošnji s primerno svoto, le maloštevilne častne izjeme. Upajmo, da se v bodoče doseže temeljita izprememba v tem oziru ter da bodo izjeme one občine, ki zavoda ne bodo hotele ali mogle podpirati.

Prav bi bilo, da bi vsaka občina določila zavodu stalno vsakoletno podporo. To bi pomenilo za občine mal davek, a našemu društvu bi se s tem zagotovila bodočnost.

Več zmisla in ljubezni za naš zavod so pokazali slovenski zasebniki in nekateri denarni zavodi, kakor je razvidno iz blagajničnega poročila.

Za vse prejete podpore se je odbor zahvalil pismenim potom. A bodi še enkrat vsem častitim darovalkam in darovalcem, posamičnikom in korporacijam na tem mestu izrečena presrečna zahvala.

Odbor je imel od zadnjega običnega zbora 11 rednih sej, na katerih se je razven o tekočih stvareh, opetovano bavil z vprašanjem, da bi se v zavodu zasnova redna predavanja, a vsled vsakojakih ovir se to vprašanje še ni moglo končno rešiti. Upati pa smemo, da lepa misel, katere uresničenje bi bilo velikega kulturnega pomena, skoro postane dejstvo. Mej tržaško inteligencijo se nedvomno najde požrtvovalnih mož in žen, ki sprejmejo človekoljubno in rodoljubno nalogo ter prevzamejo predavanja. Med dekleti samimi vlada mnogo zanimanja za to idejo, ki priča, da ista hrepenijo po izobrazbi. Daj Bog, da bi na prihodnjem običnem zboru tudi v tem oziru že lahko poročali o delovanju in uspehih!

Nadalje opisuje tajnično poročilo prizadevanja odbora za spopolnjenje zavoda, omenivši, kako se je tudi ta zavod spomnil Prešernove stoletnice, in izrekši zahvalo vsem slovenskim listom, zaključuje z željo: Zavodu sv. Nikolaja daj Bog zreti kmalu jasnejših dni!

Iz poročila blagajničarice, gospe Marije Škrinarjeve, posnemamo:

Ko sem leta 1898. prevzela blagajno, imela sem v isti manj nego nič, kajti imela sem nad 1000 K — dolga. A z božjo pomočjo in s pomočjo naših rodoljubov in človekoljubov imela sem konec leta 1899. v blagajni že 445 K 32 st. gotovine. Vrh tega pa se je še nakupilo nekaj pohištva in drugih potrebščin, kakor priča letni račun. Z največjo hvaležnostjo naj se tu spominjam onih, ki so pripomogli, da sem se tako kmalu iznebila dolga.

Potem našteva imenoma celo vrsto dobrotnikov zavoda — občina, korporacija, posamičnikov itd. — ter izreka istim najiskrenejšo zahvalo. Sklepa račun za upravno leto 1900 kaže 2126 K 63 st. dohodkov in 1638 K 20 st. stroškov; v blagajni je ostalo torej 524 K 43 st. (Pride še.)

Družino pok. Štolfe, ki si je te dni, kakor smo sporočili, sam vzel življenje na železniškem tiru pri Nabrežini, zapustivši osem otročičev, opozarjamo, da se je zglasila blaga usmiljena duša, ki bi hotela vsprejeti za svojo, deklico v dobi 8 do 14 let. Komur je naloga skrbeti za nesrečne sirote, naj se nemudoma zgleda v našem uredništvu.

Naso — umrl. Malokateremu Tržačanu je bil neznan tipični Žid Viktor Gentilli, katerega je mala in velika tržaška mularija pozdravljala s klicem »nasos«, vselej, ko se je prikazal na ulici. Imel je namreč precejšnjo porejico nosa (ital. naso), vsled česar so mu njegovi sošolci že pred 20. leti, ko je pohačal ljudsko šolo, nadeli pridevek »nasos«, kateri se ga je držal do njegove smrti, ki se je dogodila sinoči — v norišnici. In sedaj pojde tudi »nasos« pot vsega zemskega.

Radi »Narodnega doma« v zapor. Na trgu stare mitnice je sinoči razgrajala neka družba takih, ki so se ga nekoliko nalezli. Neki redar jih je pozval, naj bodo mirni, čemur so se tudi pokorili vsi razun jednega, katerega se bodoči naš »Narodni dom« tako spravil iz ravnotežja — kakor je dotičnik sam priznal na komisarijatu, — da je upil in zasramoval Slovence; bil je to 38-letni klepar Ivan K. iz ulice Stadion. Ko mu je redar naznanil v imenu zakona, da je aretiran, se je junak še bolj razgrel ter je v jezi pograbil redarja za prsa, na kar sta se oba zvalila na tla. Nasprotnik »Narodnega doma« leži sedaj v nekem drugem »domu«, kjer se ne plača »fita«.

Grozno — tolovajstvo. Po ulici Lazaretovej vechio je tekla včeraj popoldne neka kmetica, došla v Trst s koperskim parnikom in je upila na vse grlo, naj polové tolovaje.

Opozorjen po groznem upitju je pritekel neki redar, ter vpraševal ženo, kaj da se je zgodilo? Z veliko muko je povedala revica, vsa zasopljena, da jej je sedem tolovajev, ukradlo, ko je stopila s parnika, steklenico, v kateri je bilo 1 liter vina. Redar je kmalu ulovil jednega teh tolovajev, nekega 16-letnega Rudolfa S., ki je imel v žepu ukradeno steklenico, seveda prazno, kar je popolnoma razumljivo, ako se pomisli, da je bilo okoli iste nič manj nego sedem tolovajev. Rudolfa so zaprli v ulico Tigor.

Izginol mož. Od minolega torka sem pogrešajo 53-letnega Karola Petelina iz sv. Marije Magd. zgoraj št. 80. Boje se, da se je Petelin usmrtil.

Dražbe premičnin. V torek, dne 14. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbé tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Filippo 13, tehtnica, sardale v škatljah, oprema v zalogi; ulica Artisti 8 in ulica Beecherie 1, hišna oprava; ulica Carintia 16, železna blaginja in steklena omara; ulica Coroneo 7, hišna oprava; Prosek 88/33, hišna oprava in vinska posoda; ulica Maleanton 12, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 18.9, ob 2. uri popoldne 22.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.2. — Danes plima ob — predp. in ob 5.35 pop.; oseka ob 7.48 predpoludne in ob 11.59 popoldne.

Občni zbor »Gospodarskega društva v Šklednji. registrovane zadruge z neomejeno zavezo, vršil se bo v nedeljo dne 19. t. m. ob 9. uri zjutraj v veliki dvorani gospe Marije Sanein-Čemot. Ker je bil minolo nedeljo, dne 12. t. m., občni zbor radi praple udeležbe nesklepčen, sklepal bo ta, v drugič sklicani občni zbor ne glede na število navzočih zadružnikov. Dnevni red ostane isti, namreč:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Razni nasveti in predlogi.

Za odbor:
Drag. Godina, predsednik.

Vabilo na občni zbor pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, ki se bo vršil v četrtek dne 16. maja t. l. v gornji dvorani »Narodnega doma«. Začetek ob 5. uri popoldne. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamični predlogi in nasveti. 5. Volitev novega odbora. Gostje dobro došli. Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Vesti iz ostale Primorske.

× Himen. Dne 11. t. m. poročila se je v Boljuncu dražestna gospica Marija Kraljičeva z vrlim narodnjakom g. Anton Pad. Sanein-om iz Doline. Bog ju poživi na mnoga leta v nekaljeni ljubezni in sreči!

O tej priložnosti so svatje zložili 15 K za dijaško podporno društvo v Pazinu in rodoljubni ter požrtvovalni gospod Josip Kraljič, oče nevestin, je pa še posebej daroval 50 K, in sicer polovico, t. j. 25 K za dijaško podporno društvo v Pazinu in 25 K za Ciril-Metodovo družbo za Istro. Bog živi vrliga rodoljuba in mu dajsrečo na vseh njegovih podjetjih!

× V odborovo sejo »Slovenskega učiteljskega društva za koperski okraj«, ki bo dne 15. t. m. popoldne ob 5. in pol uri na Kozini, vse p. n. gg. odbornike najuljudneje vabi

Predsednik.

Vesti iz Kranjske.

* Premogova žila. V Rovtuh nad Logatecem so našli na dveh mestih premogovo žilo. V takozvanem »Lukančkem gozdu« daje zemlja polovico čistega premoga, v »grapi« pa tvarina ne podaje še pravega premoga. Dosedanji vspehi zadovoljujejo popolnoma. Kočevski ruvari premog je glede kvalitete na tretjem mestu za rovtarskim.

* Volitev ljubljanskega župana. Pišejo na: V soboto dne 11. t. m. volilo je 29 občinskih svetnikov novega župana. Eden je bil odsoten vsled bolezni. Izvoljen je bil dosedanj župan, gospod Ivan Hribar; njegov glas je dobil gospod dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. Čestitamo!

Razne vesti.

XIII. glavna skupščina Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev o binkošti na Bledu. Učiteljsko društvo za radovljiški okraj se je marljivo lotilo priprav za letošnjo skupščino »Zaveze«. V sporazumljenju z vodstvom »Zaveze« je sestavilo prav lep program. Poseben odbor pa skrbi za zabavni večer, za potrebne prostore, prenočišča, banket itd. Načelnik pripravljalnega odbora, gospod nadučitelj Fran Rus, nas prosi, da objavimo, da naj se gg. tovariši in dame tovarišice ne boje draginje: preskrbel je nad 80 brezplačnih stanovanj, druga bodo jako po nizki ceni, od 60 stot. naprej. Za stanovanja in banket, kateri bo veljal kuvert 2 K 40 stot., naj se takoj zgledajo udeleženci pri g. nadučitelju Rusu na Bledu.

Na mnogoštevilno in veselo svidenje na divnem Bledu.

Vodstvo Zaveze.
Akademsko društvo Slovenija na Dunaji priredi v sredo dne 15. maja 1901. svoj II. redni občni zbor. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zap. br. dr. Triglav. 3. Poročilo odbora. 4. Slučajnosti. 5. Zabavni del. Local: »Budjejevička pivnica« VIII. Alsterstr. 59. Začetek točno ob 1/2 8 uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Književnost in umetnost.

Slovenska šolska Matice v Ljubljani. Odbor tega najmlajšega slovenskega književnega društva jako marljivo deluje. Posrečilo se mu je že pridobiti prav lepo število poznanih pedagoških pisateljev, ki so z vsem zanimanjem na delu. Pričakovati je torej, da že prvi sadovi, s katerimi hoče Matica svoje društvenike obdariti koncem prvega leta, pokažejo, da hoče ista z vso resnobo in vnemo gojiti polje pedagoške vede.

Tudi društvnikov se je oglasilo že lepo število, od katerih jih je 583 že plačalo letnino; med njimi je 8 ustanovnikov. Toda lahko bi jih bilo še več. Pogrešamo med njimi še marsikoga, ki bi ne smel izostati. Še enkrat opozarjamo, da je vsakemu društvniku na korist, če se število društvnikov pomnoži. Čim več denarja ima društvo na razpolago, tem več darov more podajati svojim društvnikom. Še je čas, da se za tekoče leto oglašajo novi društvniki. Po pravilih se društvniki sprejemajo do konca rožnika vsakega leta.

Trgovina in promet.

Narodnogospodarski »Vestnik«.

Pod tem imenom je začel izhajati list, ki bo glasilo slovenskega trgovskega društva »Merkur«. Odg. urednik mu bo dr. Viktor Murnik. Vsebinska prvega zvezka (št. 1 in 2 skupaj), došlega nam danes, je sledeče:

1. Našim trgovcem in industrijalcem! 2. Trgovina. Spisal A. L. (dalje prih.) 3. Nekaj o industriji. Spisal J. L. 4. Kranjske deželne finance (dalje prih.) 5. Ureditev službenih razmer trgovskih uslužbencev. 6. Slovenska višja trgovska šola. 7. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 8. Društvene vesti. 9. Raznosterosti. 10. Listek. Prvi poljub. Spisal Rajko Murnik. 11. Izpremembe v trgovinskih in zadružnih registrih na Kranjskem. 12. Tržao poročilo in tržne cene. 13. Oglasi.

List izhaja 10. dne vsacega meseca in stane za vse leto 8 kron. Posamezna številka 70 stot. Naročnino je poslati upravništvu »Narodnogospodarskega Vestnika« v Ljubljani, »Narodni dom«.

Brzobjavna poročila.

Iz Opatije.

OPATIJA 13. (B.) Mesto je v zastavah. Dasi je prihod križarja »Tsare« s kraljem grškim na krovu, pričakovati šele o poludne, se vendar že v jutro giblje mnogoštevilno občinstvo na pomolu in na obrežnih sprehajališčih. Z Reke in sosednih krajev prihajajo mnogoštevilni gosti. Namestnik grof Goš je dospel sinoči. Isti se poda na krov »Tsare«, da v imenu cesarja Frana Josipa pozdravi kralja Helenov.

Konsekracija škofa.

LVOV 12. (B.) V Tarnovu se je vršila na svečan način konsekracija in intronizacija novoimenovanega škofa dr. Valega. Slavnosti so se udeležili kardinal in knezoškof Puzyna, nadškofa Bilezevski in Weber ter namestni škof Novak; nadalje so bili navzoči namestnik, deželni maršal in načelniki avtonomnih, vladnih in vojaških oblastnij.

Rusko posojilo.
PETROGRAD 12. (B.) Carski ukaz odreja emisijo 4% posojila v znesku 424 milijonov frankov nominalne pod imenom »Štiriprocenatna konsolidirana ruska renta«. Ukaz povdarja potrebo, da se svote, ki so jih železniške družbe posodile v letu 1900. in katere je v isto svrhu izdati v tekočem letu, povrnejo državnemu zakladu.

Obsodba na smrt.
LVOV 12. (B.) Po tridnevni razpravi pred porotnim sodiščem je bil danes o polnoči Kornelij Czaykovski spoznan krivim umorstva na Magdaleni Ilyk in obsojen od sodišča na smrt na višalah.

Dogodki na Španjskem.
MADRID 12. (B.) V Barceloni vlada trajen mir. Včerajšnje izgrede v Sevilji so povzročili dijaki, o čemur je morala policija posredovati.

BARCELONA 13. (B.) Na krovu ladije »Pelajo« imajo zaprtih še 32 anarhistov. Preiskava proti njim se razteza na obdobje, da so njih odposlanci iz Barcelone poskusili, da bi pridobili podporo od delavcev v Valenciji, kar pa so ti poslednji odklonili.

BARCELONA 12. (B.) Mir je zopet vspostavljen. Veliki del štrajkovcev so zopet vsprejeli delo pod prejšnjimi pogoji. Zaprte štrajkovce so zopet izpustili in preventivna cenzura listov je odpravljena. Policija je zaprla nekaj novih anarhistov.

Štrajk.
MILAN 12. (B.) Zidarji so sklenili stopiti v štrajk.

Zdravje sultanovo.
CARIGRAD 12. (B.) Govorice, razširjene po angleških in francoskih listih, da je zdravstveno stanje sultanovo vznemirljivo, so krive. Sultan se počuti najbolje.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst
• T R S T •
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI GENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Vsled ognja
kateri je navstal v trgovini manufakture
Jakoba Klemenca
se prodaja blago po ceni
znižani za 30%.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) — priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Člasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birmo, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna. svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemski tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga raznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se topla priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenje istega po cenah ki zadovoljeje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Matelič Ivan v Trstu Piazza Piccola št. 1. si časti naznaniti, da je otvoril prodajnico izdelanih oblek za gospode in dečke. Sprejema naročbe po meri, katera izvršuje po najnovejši modi in elegantno. Bogat izbor vzorcev novostnih snovij na upogled. Če topla priporoča blagovarnosti slavnemu občinstvu.

Operatèr kurjih očs, (Kalist) diplomirani specialist, Giordani ima svoj ambulatorij v Via Stadion 3. I. ki je odprt od 9 predp. do 6 pop. ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstranitev kurjih očs in zaraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogibljive ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

S koščekom sladkorja zavžijte po potrebi 20—40 kapljic

A. Thierryjevega balzama se zeleno varstveno znamko »nuna« in na kovinskem zamašku vtisnjeno tvrdko: Edino pristen. Temu balzamu mora se dati prednost, kajti uporabi se ga lahko in pomaga boeisi na zunajnih kakor tudi v notranjih delih telesa. Posamezne steklenice se vdobivajo skoro v vseh lekarnah po 30 in 60 st. Po pošti dvanajst malih ali šest velikih steklenic 4 krona. Steklenico na poskušnjo z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta pošilja po predplačilu 1 krona 20 stotink. — Pošiljatve je naslavljati na lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn). Vdobja se v lekarnah.

Pred ponarejanjem naj se varuje in naj se pazi vedno na zeleno varstveno znamko »nuna«, registrovana v vseh naprednih državah.

Neštevilno priznanih pisem je na razpolago in dohajajo vsaki dan izdelovalec.

J. Pserhofer-jeve odvajalne krogeljice

o že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkuj. če domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh krogeljic, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve krogeljice ali Pserhofer-jeve kri čistilne krogeljice znane, stane škatljica s 15 krogeljicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljativjo: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne krogeljice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizajoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati izvrstno krepčilo za selooc in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/4 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska

esenca imenovana.) — Lahko razstopljajoče zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri ovrhanem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabu prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

■ Kožuhar in izdelovalec kap ■ Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunau i.B. (ustanovljena 1878.)

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no, vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce povsod se ščejo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE, in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Vino iz Vise	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz Vise	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

☛ Cene zmerne. ☛

Trgovina z izdelovljenimi oblekami.

Salarini.

Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1. Zaloga izdelovljenih oblek za moške in dečke in sicer priporoča za binkostne praznike in birmo: obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih suknij v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (alodjeva koža) za delavce, izdelovljene v lastni predilnici na roko v Kormiur od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdivivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nč., za na dom po 30 nč. liter. Rebula iz Brd po 32 nč. liter. Vinski očet po 12 nč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu da je otvoril v **Via Scussa 1,**

gostilno „All'antica città dalmata“

s prodajo dalmatinskega vina iz samega grozđa po 36 nč. za družine po 32 nč. liter.

Naj me slavno občinstvo blagovoli obiskati a pa poslati po katerosikoli množino in prepričalo se bode, da je vse to res, kar zatrjuje podpisani t. j. da je njegovo vino pristno.

Kdor pije to vino, se mu ni treba bati glavobola in tudi ne boleznij v želodcu marveč se mu zdravje utrdi, zadobi moč in tudi slast do jedi.

Spoštovanjem

Mate Kovačević.

NB. Na večji množine po posebnih cenah.